

KỸ THUẬT TRỒNG VÀ CHĂM SÓC DƯA HẤU

I. Khí hậu, đất đai

1. Khí hậu:

Dưa hấu có nguồn gốc vùng khí hậu nóng, ẩm áp, khô ráo, đầy đủ ánh nắng giúp trở nhiều bông cái và cho quả chín sớm, năng suất cao. Nhiệt độ thấp cây phát triển yếu, dễ thất bại, mưa nhiều dễ bị thối chết, khó trở bông càng khó thụ phấn và đậu quả, khi đã đậu quả thì quả dễ thối, chất lượng kém, ẩm độ không khí càng cao càng dễ phát sinh bệnh. Khi có mưa bão, nhiệt độ thấp, ẩm độ cao thân lá dễ dập nát mau tàn khó trồng.

Nhiệt độ thích hợp cho sự sinh trưởng 25-30°C nên rất dễ trồng trong mùa nắng. Nhiệt độ thích hợp cho hoa nở và thụ phấn là 25°C, nhiệt độ thích hợp cho quả lớn và chín 30°C.

2. Đất đai:

Dưa hấu có rễ mọc sâu, chịu úng kém, chịu hạn khá nhất là khi cây đã trở bông, đậu quả. Cây không yêu cầu đất nghiêm khắc, cần chọn đất thoát nước tốt, cơ cấu nhẹ, tầng canh tác sâu, đất phù sa ven sông là đất lý tưởng để trồng dưa hấu, chỉ cần chú ý tưới nước và bón phân. Đất cát pha hơi xốp, nhiệt độ đất dễ tăng cao, thoát nước nhanh có lợi cho bộ rễ phát triển, chất lượng dưa tốt, chăm sóc đỡ tốn kém.

Dưa hấu không nên liên canh, dễ thất bại vì cây bị bệnh nhiều như bệnh chạy dây, nứt thân, thời gian cách ly trồng dưa hấu càng lâu càng tốt.

Đất trồng dưa nên cao, thoáng không bị bóng râm che, không bị gió bão, chịu được pH hơi phèn trong phạm vi pH 5-7, để hạn chế bệnh nứt thân nên trồng ở pH 6-7 và nhiệt độ trên 26°C.

II. Công tác gieo trồng

1. Thời vụ:

Dưa có khả năng thích nghi rất lớn với điều kiện thời tiết nên có thể mở rộng thời vụ gieo trồng quanh năm, các vụ chính trong mùa nắng như sau:

Dưa thu hoạch vào dịp Noel: Gieo từ 20/9 đến 1/10 dương lịch, giai đoạn mới trồng gặp mưa cuối mùa dễ bị hư hại cây con.

Đưa hấu thu hoạch vào dịp tết: Gieo hạt khoảng 5-15/10 âm lịch, năm nay tương ứng với 23/11-3/12 dương lịch, thu hoạch vào dịp tết Nguyên Đán. Vụ này thời tiết thuận lợi cho sự ra hoa, đậu quả nhưng dễ bị bộ trĩ gây hại do chúng lan truyền từ vụ dưa hấu Noel.

Đưa Hè thu: Gieo trồng trong suốt mùa mưa, thích hợp ở một số vùng đất cao.

3. Chuẩn bị đất trồng:

Chọn đất ruộng trồng dưa hấu cần có tầng canh tác dày, tơi xốp, dễ thoát nước, mực nước trong mương tưới phải thấp hơn mặt luống ít nhất 15 cm. Ngoài ra cũng có thể trồng dưa hấu trên đất gò, đất luống, bờ kênh mương, miễn sao có đầy đủ nước tưới tiêu.

Phần lớn dưa hấu được trồng trên đất ruộng trồng theo kiểu lên luống. Luống đôi hai tim mương trung bình cách nhau 4-7 m. Xử lý đất với vôi bột 50 kg/1.000 m² trước khi xắn luống 5-7 ngày. Đất được đào rãnh sâu và đào từng lớp đất mỏng 2-3 cm, để cho đất mau khô và dễ tơi ra, mương đào rộng 30-50 cm. Đất đào được bỏ lên 2 bên tạo thành luống dưa rộng 80-90 cm. Để có dưa tết, trái lớn nên làm làm luống rộng hơn, khoảng cách giữa 2 tim mương khoảng 6-7 m và bề rộng luống trồng dưa 1m, luống cao 30-40 cm. Trồng dưa mùa mưa, trồng các loại dưa F1 chất lượng cao quanh năm (khác với dưa chưng tết) thường trái nhỏ khoảng cách giữa 2 tim mương 4-4,5 m. Nhưng để tăng năng suất trái dưa hấu có thể trồng dày bằng cách rút ngắn khoảng cách giữa 2 tim mương xuống còn 3,5 m

Lưu ý: Không được canh tác dưa hấu liên tục nhiều năm trên cùng nền đất, vì sự tích lũy mầm bệnh nhất là bệnh héo rũ do nấm Fusarium.. Tốt nhất nên chọn đất mới, trồng 1 đến 2 vụ nên luân canh cách 2-3 năm mới trồng lại hoặc trồng dưa hấu tháp bầu.

4. Gieo hạt

a. Xử lý hạt giống

Để phòng bệnh do nấm khuẩn có sẵn trong hạt hoặc tấn công cây con lúc mới gieo nên trộn hạt với Thiram 80WP hoặc Benlate 50WP, nồng độ 5‰ (pha 5 g thuốc bột trong 1 lít nước rồi ngâm hạt) trong 1-2 giờ. Để giúp hạt giống nảy mầm nhanh và đều nên ủ cho nảy mầm trước khi gieo. Bằng cách đem hạt phơi ngoài nắng nhẹ vài giờ, rồi ngâm hạt trong nước ấm pha tỉ lệ 2 sôi + 3 lạnh khoảng 2-3 giờ, chà rửa sạch nhớt, dùng vải gói hạt đem vùi trong tro trấu hoặc rơm rạ, nơi có ánh nắng đầy đủ, tưới nước giữ ẩm thường xuyên, sau 36-48 giờ hạt sẽ nhú mầm.

b. Cách gieo hạt: Có 2 cách

Gieo hạt thẳng: Lượng hạt giống 80-100 g để trồng 1.000 m² đất. Gieo 2 hạt/lỗ, sâu 1-2 cm, phủ tro trấu hay rơm chặt ngắn, khi cây mọc 3-4 lá tỉa chừa 1 cây tốt. Những năm ít mưa hoặc mưa dứt sớm, theo kinh nghiệm suy đoán có thể gieo hạt thẳng trên luống, nhưng nên ủ hạt nảy mầm trước khi đem gieo.

* *Ưu điểm*: Gieo thẳng rễ mọc sâu, cây sinh trưởng rất mạnh không bị mất sức

* *Khuyết điểm*: Khó chăm sóc, gặp mưa to cây con bị hư nhiều

Gieo trong bầu: Cần 50 -60g hạt giống cho 1.000 m² đất. Bầu có thể làm bằng lá chuối, lá dừa, chiều ngang 5 cm, chiều cao 7 cm, hoặc dùng bịch nilong có đục lỗ thoát nước. Chất liệu để vô bầu gồm đất mịn, phân chuồng hoai, tro trấu tỉ lệ bằng nhau. Hạt dưa ủ nảy mầm rồi gieo vào bầu, sau đó sàng tro trấu lấp hạt. Nếu gieo trong bầu lá chuối nên phải đổ một lớp tro trấu dày 5-10 cm để tránh đứt rễ khi nhổ vì bộ rễ phụ dưa hầu tái sinh kém.

* *Ưu điểm*: Gieo bầu cây sinh trưởng đồng đều, ít hao cây con, tranh thủ thời gian làm đất kỹ luống

* *Khuyết điểm*: Tốn công làm bầu, rễ không phát triển sâu

Khi cây lên đều khoảng 80% thì loại bỏ những cây con mọc chậm. Cần dự trừ 10-15% bầu để trồng dặm.

Dưa hầu tháp bầu: Lượng hạt giống cần 50 g cho 1.000 m². Hạt bầu ngâm trong nước ấm pha tỉ lệ 3 sôi + 2 lạnh 4-5 giờ, gieo trong bịch nilon kích thước 8 x 12 cm, 4-5 ngày sau đem hạt dưa ngâm nước ấm 2-3 giờ, gieo trong nia hoặc rổ lót trấu bên dưới và phủ trấu bên trên, khoảng 3 ngày sau hạt nảy mầm đem tháp. Cây con sau khi tháp 8-12 ngày vừa lú lá nhám đem trồng ngay.

* *Ưu điểm*: Rất ít bị bệnh héo rũ, có thể trồng dưa hầu liên tục nhiều năm trên một nền đất

* *Khuyết điểm*: Tốn nhiều thời gian và công lao động để tháp cây con

Lưu ý:

* Sau khi gieo hạt rải thuốc Basudin 10H hoặc Gegent 3G liều lượng 2 kg/1.000 m² để ngừa kiến, dế cắn phá cây mầm. Để phòng bệnh cho cây con nên pha 20 g Copper B/10 lít nước, tưới trên 2 m² bầu đất trước khi gieo hạt.

* Vườn ương phải chọn nơi trảng có nhiều ánh sáng và không được đọng nước, bên dưới.

5. Trồng cây

Cây con được 7-10 ngày, vừa lú lá nhám đem trồng ngay. Đào hốc sâu 5-7 cm, rộng 10 cm, bón phân lót, xong rãi một lớp đất mịn, rồi rãi một lớp tro trấu. Pha Copper B nồng độ 4% tưới lên hố để phòng ngừa bệnh trước khi đặt cây con hoặc gieo hạt thẳng; để ngừa đốm, sâu cắn phá cây con cần rãi Basudin 10H 1-2 kg/1.000 m² xung quanh gốc. Khoảng cách trồng giữa 2 cây trung bình 50-60cm (mật độ 600-7200 cây/1.000 m²), nhưng để có dưa cặp để chưng quả to, mỗi quả từ 6-7 kg trở lên để phục vụ vào dịp tết nên trồng thưa, khoảng cách giữa các cây khoảng 70 cm (mật độ 500 cây/1.000 m²).

Nhưng đối với dưa ăn chơi ở các vụ khác cần quả nhỏ 3-4 kg/quả nên trồng dày, khoảng cách cây khoảng 40-50 cm và luống cũng hẹp hơn (chỉ khoảng 3,5-4,5m giữa 2 tim mương, mật độ 900-1100 cây/1.000 m²).

Lưu ý:

* Để tránh cây con bị đọng nước khi gặp mưa đáy bầu nên đặt cạn

* Mạnh dạn loại bỏ cây con yếu, phát triển không bình thường

6. Chăm sóc sau khi trồng:

- Tưới nước:

Trồng - 2 tuần sau khi trồng: Bộ rễ còn nhỏ, ăn cạn dùng lon, ấm hoặc thùng vòi thùng búp sen để tưới (giống như tưới nước dậm). Trong thời điểm nắng gắt cây con sinh trưởng chậm hơn trồng bên ngoài, để làm giảm nhiệt độ mặt đất và không khí xung quanh cây con cần tưới nước đều khắp mặt luống bằng thùng vòi gương sen hoặc máy bơm có vòi phun.

Sau 2 tuần: Bộ rễ cây phát triển đầy đủ về chiều sâu và rộng, nếu trồng trong mùa nắng tiến hành tưới thấm, bơm nước vào rãnh, thường 2 - 4 ngày mới tưới một lần. Trên nền đất cát, bơm nước đầy rãnh ngang đỉnh mặt luống nước thấm từ từ vào trong luống. Trên đất thịt (thịt pha sét) nền ruộng lúa, bơm nước tới đỉnh luống, chờ nước thấm vào luống chừng 20-30 phút, gỡ màng phủ lên theo dõi độ ẩm đất rồi xả nước ra, giữ mực nước trong rãnh cách mặt luống 30 cm là tốt nhất.

- Bón phân:

Tổng lượng phân cho 1.000 m² là: 50-80 kg vôi + 1-2 tấn phân chuồng (hoặc 50-100 kg phân hữu cơ vi sinh) + 5-7 kg Urê + 80-100 kg phân hỗn hợp 16-16-8 + 5-7 kg Kali nitrate được chia cho các lần bón

Rãi phân lót: Toàn bộ vôi, phân chuồng và khoảng 1/3 tổng lượng phân hoá học.

Tưới phân vào gốc: 5 -7 kg Urê 2 lần trước và sau rải phân vào đất lần thứ nhất (18 - 20 ngày sau khi gieo). 5 - 7 kg Kali nitrate giai đoạn 48 và 55 ngày sau khi gieo.

Rãi phân vào đất: 2 lần

+ 18 - 20 ngày sau khi gieo rải 1/3 tổng lượng phân 16 -16 -8 phía dây dưa bò, vén màng phủ cách gốc 20 cm đến bìa luống, tưới nước đậy màng phủ lại.

+ 35-40 ngày sau khi gieo rải 1/3 tổng lượng phân 16 -16 -8 phía ngược lại (phía không có dây dưa bò), cũng tưới nước cho ướt phân rồi đậy màng phủ.

Lưu ý: - Khi ngọn dưa chưa bò ra khỏi màng phủ cần chặt nhánh bằng cây có chèn ba ghim xuống đất thủng màng phủ để giữ ngọn dưa.

- Để màng phủ sử dụng được lâu không nên đi trên mặt lớp khi đã phủ và sau khi thu hoạch dưa cần xếp gọn, cất trong mát.

Sửa dây

Khi dây dưa khởi sự bò vôi (20 ngày sau khi xuống bầu) thì tiến hành sửa và cố định vị trí bò của dây, để cho các dây bò song song khắp mặt luống theo thứ tự, không quấn chồng lên nhau làm ảnh hưởng đến khả năng quang hợp của cây, là nơi trú ngụ của nhiều sâu bệnh hại và gây khó khăn trong việc tuyển trái.

Tỉa nhánh

Trước khi lấy quả, mỗi cây nên tỉa chừa lại 1 thân chính và 1 đến 2 dây nhánh phụ (dây chèo). Nên tỉa nhánh sớm khi mới vừa lú ra 5-7 cm. Tỉa bỏ tất cả các dây chèo và các dây bơi ra sau để tập trung dinh dưỡng nuôi quả, cũng có thể ngắt ngọn sau khi đã để quả có chu vi cỡ 2 gang tay .

Úp nụ (thụ phấn bổ sung)

Công việc này được thực hiện tập trung trong 7-8 ngày, tiến hành vào 7-9 giờ sáng trong thời kỳ hoa trở rộ. Chọn hoa đực tốt úp vào nướm nhụy của hoa cái, tiến hành khoảng 35-40

ngày sau khi gieo hạt, thời gian úp nụ càng ngắn càng tốt, để các trái có cùng độ lớn, ruộng đưa quả đồng đều để chăm sóc.

Tuyển quả

Để cho quả dưa to chỉ nên để một quả/mỗi dây. Việc tuyển quả tiến hành khoảng 40-45 ngày sau khi gieo hạt. Khi quả bằng quả chanh chọn quả thứ 3 trên dây nhánh tức vị trí lá thứ 14-20, nếu dây dưa quá dày có thể chọn quả ở vị trí 20-24 sẽ cho quả tốt hơn. Nếu trên dây chính không tuyển quả được thì chọn quả thứ 2 trên dây nhánh tức vị trí lá 8-14.

Chọn quả đầy đặn, cuống to, dài, có nhiều lông tơ thẳng, không sâu bệnh... Đồng thời tỉa bỏ tất cả các quả khác đậu tự nhiên, các quả ra sau, dùng cọng lá dưa cặm làm dấu.

Lót rơm kê quả

Khi quả lớn bằng quả cam, sửa cho quả đứng để quả phát triển đồng đều. Lót kê quả để hạn chế thối đít quả và giúp quả phát triển thuận lợi. Trong quá trình quả phát triển thỉnh thoảng trở bề để quả tròn đẹp và màu vỏ quả xanh đều.

7. Thu hoạch

Dưa hầu được thu hoạch khi có độ chín 80-90%, khoảng 60-70 ngày sau khi trồng tùy theo điều kiện vận chuyển đến thị trường tiêu thụ xa hay gần. Thường khoảng 25-30 ngày sau khi chấm dứt thụ phấn.

Cần ngưng nước 4-5 ngày trước khi thu hoạch giúp dưa ngon ngọt, để dành được lâu và ít bị bể khi vận chuyển. Việc ngưng tưới phân và phun thuốc 10 ngày trước khi thu nhằm bảo đảm phẩm chất dưa sạch cho người tiêu dùng.

8. Phòng trừ sâu bệnh

* SÂU HẠI

a- Rầy lửa, bọ trĩ.

- Thành trùng và ấu trùng rất nhỏ có màu trắng hơi vàng, sống tập trung trong đọt non hay mặt dưới lá non, chích hút nhựa cây làm cho đọt non bị xoắn lại. Thiệt hại này kết hợp với triệu chứng do rệp dưa làm cho đọt non bị sượng, ngẩng đầu lên cao mà nông dân thường gọi là "bắn máy bay hay đầu lân". Khi nắng lên bù lạch ẩn nấp trong kẽ đất hoặc rơm rạ. Thiệt hại do bọ trĩ, bọ dưa có liên quan đến bệnh siêu trùng.

- Bù lạch sẽ phát triển mạnh vào thời kỳ khô hạn. Thiệt hại này cũng xảy ra ở những vùng chuyên canh rất trầm trọng. Nên trồng đồng loạt và tránh gối vụ, kiểm tra ruộng dưa thật kỹ để phát hiện sớm ấu trùng bù lạch.

- Bù lạch có tính kháng thuốc rất cao, nên thay đổi thuốc thường xuyên phun Confidor 100SL, Admire 50EC...0.5 - 1%, Danitol 10EC 0.5-1%.

b- Bọ rầy dưa

- Thành trùng có cánh cứng, màu vàng cam, dài 7-8mm, sống lâu 2-3 tháng, đẻ trứng dưới đất quanh gốc cây dưa, hoạt động ban ngày, ăn chạp lá thường gây thiệt hại nặng khi cây dưa còn nhỏ đến lúc cây có 4-5 lá nhám. Ấu trùng có màu vàng lợt, đục vào trong gốc cây dưa làm dây héo chết.

- Có thể bắt bằng tay vào sáng sớm khi cây dưa còn nhỏ, để tránh lây lan sang vụ sau cần thu gom tiêu hủy cây dưa sau mùa thu hoạch, chất thành đống để dẫn dụ bọ dưa tập trung rồi phun thuốc. Rãi thuốc hạt như Sumi-alpha, Baythroit 5SL, Admire 50 EC 1-2 %.

c- Rệp dưa, rầy nhót: Còn được gọi là rầy mật, cả ấu trùng lẫn thành trùng đều rất nhỏ, dài độ 1-2mm, có màu vàng, sống thành đám đông ở mặt dưới lá non từ khi cây có 2 lá mầm đến khi thu hoạch, chích hút nhựa làm cho ngọn dây dưa chùn đọt và lá bị vàng. Rầy truyền các loại bệnh siêu vi khuẩn như khảm vàng. Chúng có rất nhiều thiên địch như bọ rùa, dòi, kiến, nhện nấm.. nên chỉ phun thuốc khi nào mật số quá cao ảnh hưởng đến năng suất. Phun các loại thuốc phổ biến như trừ bọ rầy dưa.

d- Sâu ăn tạp, sâu ổ, sâu đàn: - Thành trùng là loại bướm đêm rất to, cánh nâu, giữa có một vạch trắng. Trứng đẻ thành từng ổ hình tròn ở mặt dưới phiến lá, có lông vàng nâu che phủ. Sâu non lúc nhỏ sống tập trung ở mặt dưới phiến lá nên gọi là sâu ổ, khi lớn lên phân tán dần, mình có màu xám với khoan đen lớn ở trên phía lưng sau đầu, ăn lủng lá có hình dạng bất định, hoặc cắn đứt ngang thân cây con. Sau đó sâu thường chui vào sống trong đất, ẩn dưới các kẽ nứt hay rơm rạ phủ trên mặt đất, nhộng ở trong đất.

- Nên làm đất kỹ trước khi trồng vụ sau để diệt sâu và nhộng còn sống trong đất, xử lý đất bằng thuốc hạt. Có thể ngắt bỏ ổ trứng hay bắt sâu non đang sống tập trung.

- Nên thay đổi loại thuốc thường xuyên, phun vào giai đoạn trứng sắp nở sẽ cho hiệu quả cao: Sumicidin 10EC, Cymbus 5EC, Karate 2.5EC, Fenbis 2.5 EC, Decis 2.5 EC... 1 - 2% có thể pha trộn với Atabron 5EC từ 2-3 cc/bình xịt 8 lít.

e- Sâu ăn lá: - Bướm nhỏ, màu nâu, khi đậu có hình tam giác màu trắng ở giữa cánh, hoạt động vào ban đêm và đẻ trứng rời rạc trên các đọt non. Trứng rất nhỏ, màu trắng, nở trong

vòng 4-5 ngày. Sâu nhỏ, dài độ 8-10mm, màu xanh lục có sọc trắng đặc sắc ở giữa lưng, thường nhả tơ cuốn lá non lại và ở bên trong lá hoặc cặp vỏ quả non. Sâu đủ lớn, độ 2 tuần làm nhộng trong lá khô.

- Phun thuốc ngừa bằng các loại thuốc phổ biến trên đọt non và quả non khi có sâu xuất hiện rõ như thuốc trừ rệp dưa, bọ rầy dưa.

* BỆNH HẠI

a. Bệnh cháy dây, ngủ ngày, chết muộn, héo rũ

- Cây bị mất nước, chết khô từ đọt, thân đôi khi bị nứt, trên cây con bệnh làm chết rạp từng đám. Trên cây trưởng thành, nấm gây hại từ thời kỳ ra hoa đến tượng quả, cây dưa bị héo từng nhánh rồi chết cả cây sau đó hoặc héo đọt ngọt như bị thiếu nước. Vi sinh vật lưu tồn trong đất nhiều năm, bệnh này có liên quan ít nhiều đến tuyến trùng và ẩm độ đất. Nấm *Phytophthora* sp. cũng ghi nhận gây hại cho bệnh này. Nên lên luống cao, làm đất thông thoáng, bón thêm phân chuồng, tro trấu, nhổ cây bệnh tiêu hủy.

- Phun Copper-B, Derosal 60WP, Rovral 50W, Topsin -M 50WP, Zin 80WP... 2 -3% hoặc Appencarb, Supper 50FL, Alliette 80WP, Ridomil 25WP, Curzate M8 ... 1-2% tưới vào gốc.

- Rãi Basudin 10 H 1-2 kg/1.000m² trừ tuyến trùng

- Tránh trồng dưa hấu và các cây cùng nhóm như bí đỏ, bí đao, dưa leo... liên tục nhiều năm trên cùng một thửa ruộng.

b- Bệnh héo cây con, héo tóp thân

- Cổ rễ bị thối nhũng, cây dễ ngã, lá non vẫn xanh. Nấm chỉ gây hại ở giai đoạn cây con, bệnh còn làm thối dứt quả. Bệnh phát triển mạnh khi ẩm độ cao, nấm lưu tồn trên thân lúa, rơm rạ, cỏ dại, lục bình, hạch nấm tồn tại trong đất sau mùa gặt lúa.

- Phun, Validacin 5L, Anvil 5SC, Rovral 50WP, Ridomil 25 WP 1 - 2%; Copper -B 2 - 3%, Tilt super 250 ND, Bonanza 100 (các loại thuốc trị bệnh đốm vằn trên lá đều trị được bệnh này)

c- Bệnh thán thư

- Bệnh gây hại trên lá trưởng thành, vết bệnh có vòng tròn nhỏ đồng tâm, màu nâu sẫm, quan sát kỹ thấy những chấm nhỏ nhỏ li ti màu đen tạo thành các vòng đồng tâm, trên cuống lá

và thân cũng có những vết màu nâu. Vết bệnh trên quả có màu nâu tròn lõm vào da, bệnh nặng các vết này liên kết thành mảng to gây thối quả. Bệnh xuất hiện nặng và thời điểm trồng dưa sớm vụ Noel do trời còn mưa hoặc ruộng tưới quá nhiều nước, ẩm độ cao.

- Phun Manzate 200, Mancozeb 80WP, Antracol 70W, Curzate M8, Copper-B, Topsin-M, Benlat-C 50WP nồng độ 2-3‰.

d- Bệnh bả trầu, nứt thân chảy nhựa

- Bệnh này nông dân còn gọi là đốm lá gốc hay bả trầu. Vết bệnh lúc đầu là những chấm nhỏ màu nâu nằm thành từng đám như bị phun cổ trầu lên lá, vết bệnh ở bìa lá thường bị cháy nâu, sau đó héo khô. Trên thân nhất là nhánh thân, có đốm màu vàng trắng, hơi lõm, làm khuyết thân hay nhánh nơi bị bệnh. Nhựa cây ứa ra thành giọt, sau đó đổi thành màu nâu đen và khô cứng lại, vỏ thân nứt ra. Bệnh làm héo dây và nhánh.

- Tiêu hủy cây bệnh sau vụ thu hoạch. Tránh bón nhiều phân đạm, bệnh dễ phát triển và lây lan nhanh.

- Phòng trị bằng Topsin M, Manzate, Penncozeb, Ridomil, Derosal, Anvil, Copper B, Appencarb super 50 FL với nồng độ 1 - 2‰ hoặc Tilt 250 EC, Nustar 40 EC từ 2-3cc /bình phun 8 lít. Tránh bón nhiều phân đạm, bệnh dễ phát triển và lây lan nhanh.

đ. Bệnh đốm phấn

- Vết bệnh hình đa giác có góc cạnh rất rõ, lúc đầu có màu vàng nhạt sau chuyển thành nâu; sáng sớm quan sát kỹ mặt dưới lá có tơ nấm màu trắng, vết bệnh lúc già rất giòn, dễ vỡ. Bệnh thường xuất hiện từ lá già ở gốc đi lên lá non, phát triển mạnh vào thời điểm ẩm độ cao.

- Phun Curzat M-8, Mancozeb 80 WP, Copper-zinc, Zin 80WP, Benlate-C 50 WP hoặc Ridomil 25WP 1-2 %.

Lưu ý:

* Nồng độ 1-2‰ = 10-20cc thuốc/bình 10 lít.

* Cần ngưng phun thuốc khoảng 7-10 ngày trước khi thu hoạch quả.